

Gud är nära

Pastorn, chefredaktören och teolog Leif Erikson har skrivit en ”minidogmatik” för lekmän. Vi är på finlandssvenskt håll verkligen inte bortskämda med litteratur som lyfter fram den kristna trosläran. När den kristna tron för många börjar vara okänd fyller böcker som den som Leif nu har skrivit verkligen ett behov.

Leif har bemödat sig om att skriva så att man också med ringa förkunskaper i teologi ska kunna tillägna sig boken. Som teolog är jag förstås jävig, men jag tror att han har lyckats. Läsaren får både förklarat för sig en del teologiska termer och möjlighet att lära sig dem.

Författaren har gripit sig an verket genom att utgå från namnet Immanuel, ”Gud med oss”. Upplägget ges en personlig prägel eftersom namnet är ofta förekommande i den egna släkten. Leif visar hur ”Gud är nära” i skapelsen, Jesus Kristus, Kyrka och församling, i hjärtat, i ordet, sakramenten, i bönen, nöden, helgelsen, i sång och musik samt i himlen.

Varje avsnitt inleds med ett citat från den katekes som utkom år 2000 i den lutherska kyrkan i Finland och avslutas med en eller flera psalmverser ur psalmboken. Texten innehåller flera – också långa – citat av främst Martin Luther och Fredrik Gabriel Hedberg. Man kan anta att Leif under årens lopp samlat på sig åtskilliga citat. Citaten utgör en bärande del av framställningen. Man behöver som läsare, om författarens avsikt ska uppnås, grundligt läsa citaten och anförda bibelavsnitt.

Boken behandlar som nämndes många områden. Jag finner avsnittet om Kyrkan som mycket viktigt. Författaren undviker fallgropen att tala om Guds hus och kyrkan i gammaltestamentlig bemärkelse, alltså som byggnad eller institution. Han anför däremot citat av Paulus, från fornkyrkan och de lutherska bekännelseskrifterna som lyfter fram Kyrkan som en levande organism av människor. Jag tar också med mig de tre formerna av Guds försyn, men den insikten vill jag låta också andra läsare själva upptäcka.

Det säger sig själv att oberoende av hur man skriver en bok om kristen troslära så gör man som författare sitt eget urval. Dels därför att vår kunskap är ett styckverk och dels därför att den kristna tron är som en oerhörd skattkista där vi aldrig når botten hur vi än gräver och forskar. Aposteln skriver ju att vi i Kristus har blivit välsignade med all den himmelska världens andliga välsignelse. Så det finns att ösa ur!

Bokens upplägg gör att tonvikten, trots att författaren också talar om vad Gud vill göra i och genom oss, blir på trygghetsfaktorn i den kristna tron. Men jag saknar något om den kristna trons uppdrag, dynamiskhet, allt det som i bibeln sammanfattas i termen Guds rike. Guds rike är nära därför att Jesus är nära - det är ju den ton som genomsyrar evangelierna. Och Jesus ger ju sitt löfte om han är med sina lärjungar alla dagar intill tidens slut i samband med att han skickar ut dem för att sprida sitt herravälde, Guds rike. Så visst skulle det ha suttit fint med ett kapitel med rubriken ”Gud är nära i evangelisationen och missionen”. Men inget dogmatiskt verk får väl med allt. Det gäller också en minidogmatik ”som innehåller bibelteolog och troslära kombinerad med själavård”.

Det känns fint att få läsa en bok om kristen tro utan att behöva ta del av kyrkliga debatter om det ena och det andra. Jag uppskattar Leifs proaktiva stil. Varje del i den kristna tron innebär också en avgränsning. Men Leif låter, med få undantag, läsaren själv tänka och göra den avgränsningen.

Ove Lillas gjort en lättläslig layout dock med den något ovanliga ordningen att innehållsförteckningen kommer efter förordet, men varför inte? Brita Jern gjort ett gott arbetet som språkgranskare. Jag efterlyser från förlaget sida nu ett studiehäfte med frågor. Boken ”Gud är nära” kan mycket väl användas i samtalsgrupper av olika slag och kommer att vara ett fint hjälpmedel i lekmanautbildning i dess olika former.

Erikson, Leif, Gud är nära. SLEF-Media 2012.